

MOKSLO DOKTORANTŪROS VERTINIMŲ 2014–2016 METAIS APŽVALGA AKADEMINĖS ETIKOS POŽIŪRIU

TYRIMO ATASKAITA

Dr. Eglė Ozolinčiūtė | Dr. Julija Umbrasaitė

2022 m. kovas

ĮVADAS

Šiuo tyrimu siekiama aptarti akademinės etikos užtikrinimo aspektus, kuriuos pastebėjo ekspertai, vertindami mokslo doktorantūrą, ir teikti rekomendacijas dėl doktorantūros vertinimo kriterijų tobulinimo akademinės etikos atžvilgiu. Apžvalgoje nagrinėjami 2014–2016 m. vykdyti mokslo doktorantūros vertinimai, kuriuos organizavo Lietuvos mokslo taryba (toliau – Taryba). Šioje ataskaitoje taip pat aptariamas doktorantūros teisinis reglamentavimas akademinės etikos srityje – identifikuojami aspektai, susiję su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu, doktorantūrą reglamentuojančiuose teisės aktuose bei jų pokyčiai. Šios apžvalgos kontekste išskiriami dokumentai, aktualūs mokslo doktorantūros vertinimo metu, 2014–2016 metais. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad šiuo laikotarpiu ženklų doktorantūros reglamentavimo pokyčių nebuvo, apžvelgiamas platesnis laikotarpis – 2010–2020 metai, apimantys doktorantūros reglamentavimo nuostatas, galiojusias vertinimo metu ir po vertinimo. 2010 metai pasirinkti kaip atskaitos taškas dėl tuo metu įvykusių svarbių doktorantūros reglamentavimo pokyčių. Palyginimo tikslais į apžvalgą įtraukti ir meno doktorantūrą reglamentuojantys teisės aktai.

Dėkojame Lietuvos mokslo tarybos Mokslo politikos ir analizės skyriaus vedėjui dr. Eugenijui Stumbriui už įžvalgas ir bendradarbiavimą.

KAIP KEITĖSI DOKTORANTŪROS REGLAMENTAVIMAS AKADEMINĖS ETIKOS ATŽVILGIU?

Siekiant atskleisti doktorantūros reglamentavimo pokyčius, šioje ataskaitoje apžvelgiama, kokie aspektai, susiję su akademinės etikos įgyvendinimu, įtraukiami į doktorantūrą reglamentuojančius teisės aktus. Apžvalga apima pagrindinius doktorantūros įgyvendinimą ir vertinimą¹ reglamentuojančius teisės aktus ir jų pakeitimus (N=30): Mokslo doktorantūros nuostatus, Meno doktorantūros nuostatus, Doktorantūros teisės suteikimo tvarkos aprašą, Meno doktorantūros teisės suteikimo tvarkos aprašą, Mokslo doktorantūros teisei įgyti prašymų vertinimo tvarkos aprašą, Meno doktorantūros vertinimo kriterijų ir tvarkos aprašą, Mokslo doktorantūros vertinimo tvarkos aprašą, Meno doktorantūros kokybės ir efektyvumo vertinimo tvarkos aprašą (1 priedas).

Šioje apžvalgoje su akademinė etika susiję pokyčiai doktorantūrą reglamentuojančiuose teisės aktuose nagrinėjami remiantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme (toliau – MSĮ) akademinės etikos sąvokoje apibrėžtais etikos aspektais (2 priedas). Pastebėtina, kad akademinės etikos sąvoka mokslo ir studijų procese įtvirtinta tik 2016 m. birželio 29 d. priimto MSĮ Nr. XI-242 pakeitimo įstatyme Nr. XII-2534 išdėstytoje naujoje MSĮ redakcijoje, įsigaliojusioje 2017 m. sausio 1 dieną. Remiantis šia sąvoka, akademinė etika apima mokslo ir studijų proceso skaidrumo, sąžiningumo, teisingumo, šiame procese dalyvaujančių asmenų lygybės, nediskriminavimo, atsakingumo, tausaus išteklių vartojimo, akademinės laisvės, mokslo ir studijų darbų vertinimo nešališkumo, pasitikėjimo, pagarbos ir intelektualinės nuosavybės apsaugos užtikrinimą (MSĮ 4 str. 2 d.). Nuo 2021 m. gruodžio 1 d. įsigaliojus MSĮ pakeitimams, akademinės etikos sąvoka apima mokslinės veiklos ir mokslo (meno) skaidros, studijų ir su studijomis susijusios veiklos skaidrumo, sąžiningumo, teisingumo, atsakomybės, asmenų lygybės, nediskriminavimo, akademinės laisvės, pasitikėjimo ir pagarbos užtikrinimą. Remiantis šiais aspektais, doktorantūros įgyvendinimą reglamentuojančiuose teisės aktuose identifikuoti reikalavimai, tiesiogiai ar netiesiogiai susiję su akademinio sąžiningumo, skaidrumo, apeliacijų galimybės užtikrinimu doktorantūros procese (1 lentelė).

¹ Doktorantūros įgyvendinimą reglamentuojantys teisės aktai apima doktorantūros teisės suteikimo, doktorantūros vykdymo, disertacijos rengimo, gynimo ir mokslo (meno) daktaro laipsnio suteikimo tvarkas. Doktorantūros vertinimą reglamentuojantys teisės aktai apima Tarybos atliekamo doktorantūros kokybės ir efektyvumo vertinimo tvarkas.

1 lentelė. Akademinės etikos aspektai doktorantūros įgyvendinimą reglamentuojančiuose teisės aktuose

Akademinės etikos aspektai	Reglamentavimo pokyčiai doktorantūros procese	
	Nuo 2010 m. iki doktorantūros vertinimų pabaigos 2016 m.	Nuo doktorantūros vertinimų pabaigos 2016 m. iki 2020 m.
Akademinio sąžiningumo užtikrinimas	<p>Įtvirtintas reikalavimas disertantams pristatant „svarbiausius savo darbo rezultatus ir išvadas, nurodyti savo indėlį į disertacijoje pateiktas publikacijas“ (Mokslo doktorantūros nuostatų 30 punktas, 2010).</p> <p>Įtvirtinta nuostata, kad nustačius mokslinio nesąžiningumo faktą (pvz., plagiatą) disertacija ar meno projektas negali būti ginami (Mokslo doktorantūros nuostatų 34 punktas, 2010; Meno doktorantūros nuostatų 43 punktas, 2010).</p>	<p>Patikslinta nuostata, kad disertacija negali būti ginama, nustačius „plagiatą ir kitus akademinės etikos ir procedūrų pažeidimus“ (Mokslo doktorantūros nuostatų 44 punktas, 2017).</p> <p>Įtvirtinta nuostata, kad „Apgynus disertaciją mokslinių straipsnių rinkinio pagrindu, šie straipsniai negali būti panaudoti ginant kitas disertacijas.“ (Mokslo doktorantūros nuostatų 32 punktas, 2020).</p> <p>Įtraukta rekomendacija dėl doktorantų bendrųjų gebėjimų ugdymo, įskaitant etikos ir procedūrų bei autorių teisių klausimais: „<...> doktoranto darbo planą sudaryti taip, kad studijuojami dalykai apimtų ne tik rengiamos daktaro disertacijos temą, bet ir bendrųjų gebėjimų ugdymą (t. y. projektų paraiškų rengimas, etikos ir procedūrų bei autorių teisių klausimai, komunikaciniai gebėjimai ir kt.), kurių apimtis būtų ne mažiau kaip 5 kreditai.“ (Mokslo doktorantūros nuostatų 23 punktas, 2020).</p>
Mokslo (meno) daktaro laipsnių atšaukimo nuostatos	<p>Įtvirtinta nuostata, kad universitetai gali atšaukti savo sprendimus suteikti mokslo (meno) daktaro laipsnį, kai nustatomas mokslinio ir (ar) meninio nesąžiningumo faktas ir kitais atvejais (Mokslo doktorantūros nuostatų 42 punktas, 2010; Meno doktorantūros nuostatų 43 ir 52 punktas, 2010).</p> <p>Įtvirtinta nuostata, kad universitetai privalo atšaukti savo sprendimus suteikti mokslo (meno) daktaro laipsnius, jei tai padaryti įpareigojama akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus priimtu sprendimu (Mokslo doktorantūros nuostatų 43 punktas, 2010; Meno doktorantūros nuostatų 53 punktas, 2010).</p> <p>Įtvirtinta nuostata: „Jei mokslo laipsnį suteikė ne universitetas ir jei mokslo laipsnį suteikusi institucija nustoja veikusi, dėl suteikto mokslo laipsnio pripažinimo negaliojančiu sprendžia Lietuvos mokslo taryba“ (Mokslo doktorantūros nuostatų 44 punktas, 2010).</p>	<p>Patikslintas reikalavimas: „Jei mokslo laipsnį suteikusi institucija yra likviduota, dėl suteikto mokslo laipsnio pripažinimo negaliojančiu sprendžia Taryba.“ (Mokslo doktorantūros nuostatų 55 punktas, 2017).</p> <p>Nebelieka nuostatos, įpareigojančios akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus priimtu sprendimu universitetui atšaukti sprendimą suteikti meno daktaro laipsnį (Meno doktorantūros nuostatai, 2020).</p>

Akademinės etikos aspektai	Reglamentavimo pokyčiai doktorantūros procese	
Skaidrumo užtikrinimas, interesų konflikto vengimas	Nuo 2010 m. iki doktorantūros vertinimų pabaigos 2016 m.	Nuo doktorantūros vertinimų pabaigos 2016 m. iki 2020 m.
Apeliacijos galimybės užtikrinimas	<p>Įtvirtinama galimybė doktorantams teikti apeliacijas dėl nesuteikto mokslo (meno) daktaro laipsnio: tokios apeliacijos turi būti nagrinėjamos doktorantūros teisę turinčioje institucijoje (institucijose) doktorantūros reglamento nustatyta tvarka arba „skundas dėl nesuteikto meno daktaro laipsnio gali būti teikiamas akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriui“ teisės aktų nustatyta tvarka (Mokslo doktorantūros nuostatų 41 punktas, 2010; Meno doktorantūros nuostatų 51 punktas, 2010).</p>	<p>Nebelieka nuostatos dėl galimybės teikti skundą dėl nesuteikto meno daktaro laipsnio akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriui (Meno doktorantūros nuostatai, 2020).</p>

Apžvelgiamu laikotarpiu doktorantūros įgyvendinimo reglamentavimo pokyčiai, susiję su akademinė etika, vyko trimis etapais: 2010 m., 2017 m. ir 2020 metais. Dauguma nuostatų, susijusių su akademinė etika, buvo įtvirtintos mokslo ir meno doktorantūros reglamentuojančiuose teisės aktuose 2010 metais (1 pav.). Tai yra nuostatos, susijusios su:

- 1) akademinio sąžiningumo užtikrinimu (pavyzdžiui, doktoranto indėlio į disertacijoje pateiktas publikacijas nurodymu, draudimu ginti disertaciją, nustačius mokslinio nesąžiningumo faktą (plagiatą ir pan.));
- 2) mokslo (meno) daktaro laipsnių atšaukimu;
- 3) skaidrumo užtikrinimu priimant į doktorantūrą ar ginant disertaciją (pavyzdžiui, reikalavimais gynimo tarybos sudėčiai, interesų konflikto vengimu);
- 4) apeliacijomis dėl nesuteikto mokslo (meno) daktaro laipsnio.

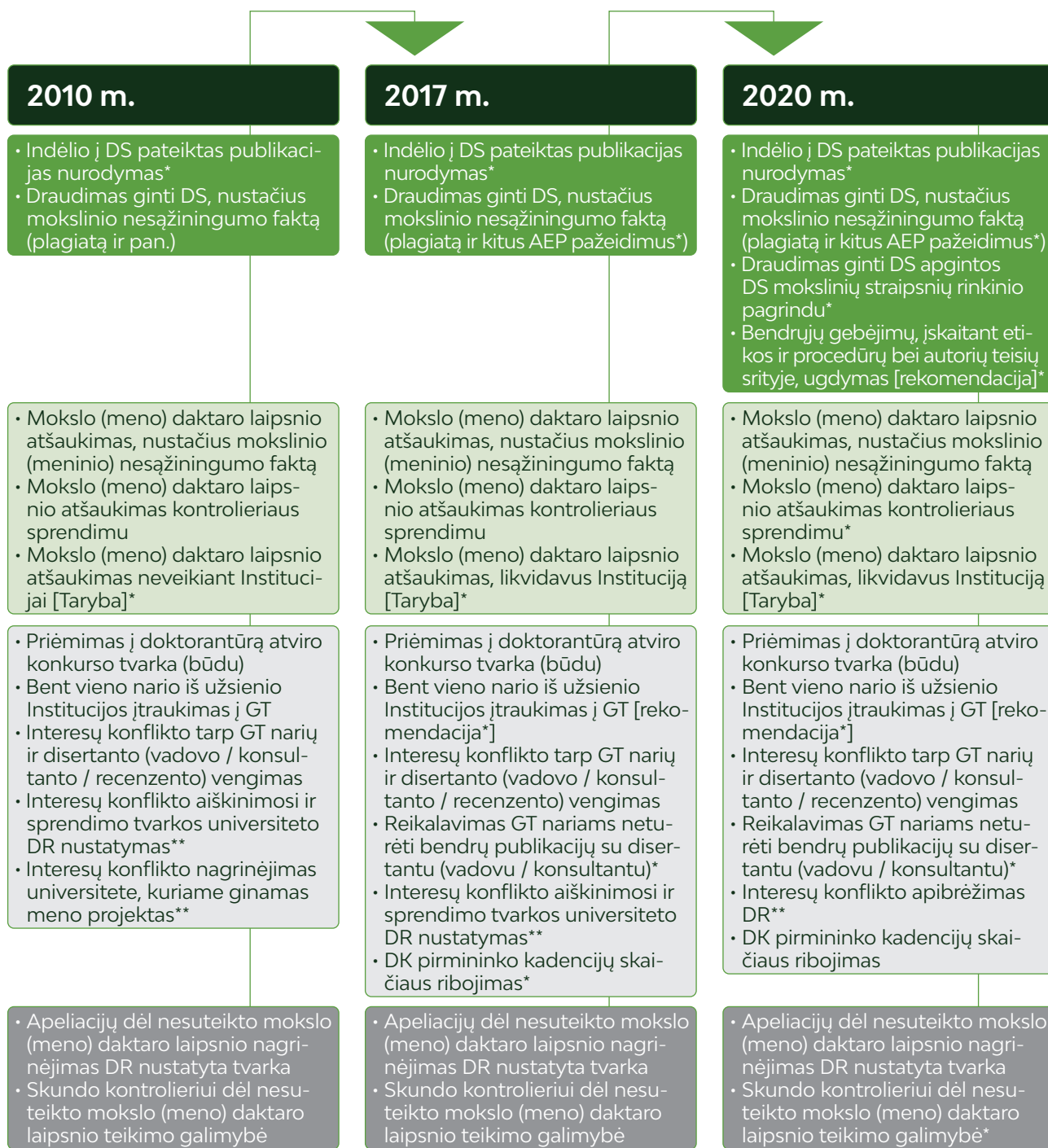
Vėlesniais metais kai kurios iš šių nuostatų buvo patikslintos (pavyzdžiui, draudimas ginti disertaciją, nustačius „plagiatą ir kitus akademinės etikos ir procedūrų pažeidimus“ (Mokslo doktorantūros nuostatai, 2017)) arba papildytos (pavyzdžiui, reikalavimas gynimo tarybos nariams neturėti bendrų publikacijų su doktorantu ar jo vadovu (konsultantu) (Mokslo doktorantūros nuostatai, 2017); draudimas naudoti tuos pačius mokslo straipsnius ginant kitas disertacijas mokslinių straipsnių rinkinio pagrindu (Mokslo doktorantūros nuostatai, 2020)). Kita vertus, kai kurios nuostatos tapo rekomendacinio pobūdžio (pavyzdžiui, įtraukti bent vieną gynimo tarybos narį iš užsienio mokslo ir studijų institucijos (Mokslo doktorantūros nuostatai, 2017)) arba jų minėtuose teisės aktuose nebeliko (pavyzdžiui, interesų konfliktą pirmiausia nagrinėti universitete, kuriame ginamas meno projektas (Meno doktorantūros nuostatai, 2017); atšaukti meno daktaro laipsnį akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus sprendimo pagrindu ar teikti skundą dėl nesuteikto meno daktaro laipsnio akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriui (Meno doktorantūros nuostatai, 2020)). Kokybiškai nauju pokyčiu galima laikyti 2020 m. įvestą rekomendaciją į mokslo doktorantūros studijas įtraukti bendrųjų gebėjimų ugdymo modulį, kuris galėtų apimti etikos ir procedūrų bei autorių teisių klausimus.

Atkreiptinas dėmesys, kad akademinės etikos užtikrinimo nuostatos mokslo ir meno doktorantūros procese įtvirtintos nevienoda apimtimi. Iš dalies skirtumai gali būti susiję su mokslo ir meno doktorantūros procesų specifika (pavyzdžiui, disertacijų mokslo straipsnių rinkinio rengimas). Kita vertus, kai kurios nuostatos, taikomos mokslo doktorantūroje, meno doktorantūros atveju nėra numatytos (pavyzdžiui, dėl bendrųjų gebėjimų ugdymo, meno daktaro laipsnio atšaukimo akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus sprendimo pagrindu, skundo dėl nesuteikto meno daktaro laipsnio teikimo akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriui galimybės).

1 pav. Doktorantūros įgyvendinimo reglamentavimo pokyčiai akademinės etikos atžvilgiu, 2010–2020 m.

Santrumpos ir paaiškinimai: AEP – akademinė etika ir procedūros; kontrolierius – akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius; DK – doktorantūros komitetas; DR – doktorantūros reglamentas; DS – disertacija; GT – gynimo taryba; Institucija – universitetas (kartu su kitais universitetais ar mokslinių tyrimų institutais) vykdomas doktorantūrą; Taryba – Lietuvos mokslo taryba; * – taikoma tik Mokslo doktorantūrai; ** – taikoma tik Meno doktorantūrai.

Spalvų reikšmės: tamsiai žalia – akademinio sąžiningumo užtikrinimas; šviesiai žalia – mokslo (meno) daktaro laipsnių atšaukimo tvarka; šviesiai pilka – skaidrumo užtikrinimas, interesų konflikto vengimas; tamsiai pilka – apeliacijos galimybės užtikrinimas.

Šaltinis: Mokslo doktorantūros nuostatai (2010; 2017; 2020), Meno doktorantūros nuostatai (2010; 2017; 2020).

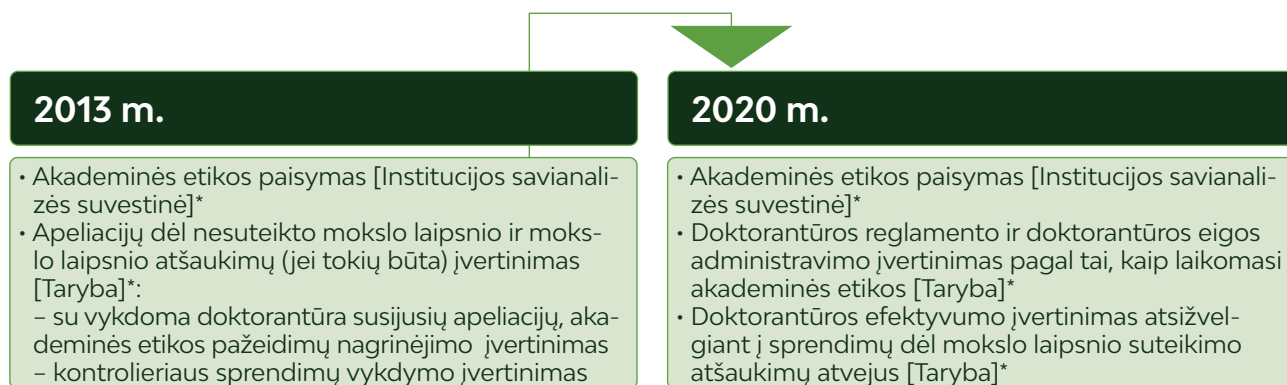

Atkreiptinas dėmesys, kad universitetai arba universitetai kartu su mokslinių tyrimų institutais (toliau – Institucijos) gali nustatyti atskirus reikalavimus, taip pat ir akademinės etikos atžvilgiu, savo doktorantūros reglamentuose. Nuo 2010 m. Mokslo doktorantūros nuostatuose ir nuo 2017 m. Meno doktorantūros nuostatuose numatyta, kad vertinant universitetų, siekiančių įgyti doktorantūros teisę, pateikiamus dokumentus, taip pat įvertinama ir doktorantūros reglamento kokybė (atitinkamai 6 ir 11 punktai). Vis dėlto, teisės aktuose, detalizuojančiuose mokslo ar meno doktorantūros teisės suteikimo tvarkas, nėra numatyti kriterijai, tiesiogiai susiję su akademinės etikos nuostatų vertinimu (žr. Doktorantūros teisės suteikimo tvarkos aprašas, 2010; 2011; 2013; Meno doktorantūros teisės suteikimo tvarkos aprašas, 2010; Mokslo doktorantūros teisei įgyti prašymų vertinimo tvarkos aprašas, 2010; 2014; 2015; 2017; 2018; Meno doktorantūros vertinimo kriterijų ir tvarkos aprašas, 2010; 2017).

Akademinės etikos nuostatų įgyvendinimas ir laikymasis įvertinamas Tarybos periodiškai atliekamo mokslo doktorantūros kokybės ir efektyvumo vertinimo metu. 2010 metais Mokslo doktorantūros nuostatuose ir Meno doktorantūros nuostatuose įtvirtinta tvarka, pagal kurią Taryba periodiškai organizuoja Institucijos (Institucijų) vykdomos doktorantūros kokybės ir efektyvumo vertinimą (atitinkamai 8 ir 11 punktai). Remiantis Mokslo doktorantūros vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Tarybos 2013 m. gruodžio 16 d. nutarimu Nr. VIII-12 „Dėl mokslo doktorantūros vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, numatyta, kad savianalizę atliekančios Institucijos turėtų įsivertinti, kaip jose paisoma akademinės etikos (7 punktas). Pagal minėtą aprašą, viena iš vertinimo kriterijų grupių apima apeliacijų dėl nesuteikto mokslo laipsnio ir mokslo laipsnio atšaukimo atvejų įvertinimą, „atsižvelgus į tai, kaip doktorantūros teisę turinčioje institucijoje (institucijose) nagrinėjamos su vykdoma doktorantūra susijusios apeliacijos, akademinės etikos pažeidimai bei kaip vykdomi akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus sprendimai (jeigu tokie buvo priimti).“ (18 punktas).

Pažymėtina, kad Mokslo doktorantūros vertinimo tvarkos aprašo 2020 m. redakcijoje pastarosios kriterijų grupės nebeliko, tačiau į tvarkos aprašą įtraukti nauji vertinimo aspektai (2 pav.): 1) doktorantūros reglamentas ir doktorantūros eigos administravimas įvertinamas pagal tai, „kaip laikomasi akademinės etikos“ (14 punktas), 2) vertinant doktorantūros efektyvumą „atsižvelgiama, ar būta sprendimų dėl mokslo laipsnio suteikimo atšaukimų“ (17 punktas). Nors šiame apraše nėra detalizuota, vertinant doktorantūros kokybę ir efektyvumą, gali būti įvertinami ir kiti akademinės etikos užtikrinimo aspektai (pavyzdžiui, vertinant doktorantūros efektyvumą turi būti įvertinamos ir disertacijų neapgynimo priežastys, kurios gali apimti ir priežastis, susijusias su akademinės etikos pažeidimais). Pažymėtina, kad Meno doktorantūros kokybės ir efektyvumo vertinimo tvarkos apraše nuostatų, susijusių su vertinimu, kaip Institucijos laikosi akademinės etikos, nėra nustatyta.

2 pav. Doktorantūros vertinimo reglamentavimo pokyčiai akademinės etikos atžvilgiu, 2010–2020 m.

Paaiškinimai: * – taikoma tik Mokslo doktorantūrai; ** – taikoma tik Meno doktorantūrai.

Šaltinis: Mokslo doktorantūros vertinimo tvarkos aprašas (2013; 2020).

Remiantis šioje ataskaitoje aptartais akademinės etikos aspektais, galima nustatyti potencialias sąsajas tarp akademinės etikos užtikrinimo mokslo doktorantūroje bei doktorantūros vertinamųjų sričių (3 pav., 3 priedas). Jos parodo, kokie Institucijos įgyvendinami akademinės etikos aspektai gali būti įvertinami mokslo doktorantūros vertinimo metu. Sąsajų lentelė galėtų pasitarnauti kaip gairės Institucijoms ir ekspertams, nurodanti, į ką reikėtų atkreipti dėmesį, rengiant Institucijos savianalizę ar atliekant vertinimą akademinės etikos atžvilgiu.

3 pav. Mokslo doktorantūros įgyvendinimo ir vertinimo galimos sąsajos akademinės etikos atžvilgiu, 2020 m.

		Doktorantūros vertinamosios sritys				
		Institucijos (-jų) potencialas vykdyti mokslo doktorantūros studijas	Doktorantūros reglamentas ir doktorantūros eigos administravimas*	Doktorantūros komitetas ir jo veikla**	Doktorantūros studijų ir mokslinių tyrimų vykdymas***	Doktorantūros efektyvumas****
Akademinės etikos užtikrinimas doktorantūroje	Akademinio sąžiningumo užtikrinimas	○	✓	○	✓	✓
	Mokslo (meno) daktaro laipsnių atšaukimas	○	✓	○	○	✓
	Skaidrumo užtikrinimas, interesų konflikto vengimas	○	✓	✓	○	○
	Apeliacijos galimybės užtikrinimas	○	✓	○	○	○

* Akademinės etikos atžvilgiu aktualūs vertinimo aspektai: akademinės etikos laikymasis doktorantūros studijose; disertacijų gynimo tvarka (disertacijų nagrinėjimas, gynimo tarybų sudarymas, mokslo laipsnių suteikimas); apeliacijų, skundų nagrinėjimo tvarka ir praktika.

** Akademinės etikos atžvilgiu aktualūs vertinimo aspektai: komiteto sudėtis, komiteto narių kaita, narių atitiktis nustatytiems reikalavimams ir šios atitikties užtikrinimo praktika.

*** Akademinės etikos atžvilgiu aktualūs vertinimo aspektai: doktorantūros studijų programos ir doktorantūros tikslų dermė, studijų programos vykdymas (studijų organizavimas, vadovavimas doktorantui ir jo konsultavimas, doktoranto studijų ir tyrimo plano sudarymas, egzaminų ir jų vertinimo tvarka).

**** Akademinės etikos atžvilgiu aktualūs vertinimo aspektai: neparengtų ginti ir pateiktų ginti, bet neapgintų disertacijų skaičius ir neparengtumo bei neapgintumo priežastys; sprendimų dėl mokslo laipsnio suteikimo atšaukimai.

Šaltinis: Mokslo doktorantūros nuostatai (2020), Mokslo doktorantūros vertinimo tvarkos aprašas (2020).

MOKSLO DOKTORANTŪROS EKSPERTINIŲ VERTINIMŲ APŽVALGA

Kaip aptarta teisės aktų pakeičių apžvalgoje (2 pav.), 2014–2016 m. vertinant doktorantūrą akademinės etikos atžvilgiu turėjo būti atsižvelgiama į kelis aspektus:

- 1) akademinės etikos paaisymą (Institucijos savianalizėje);
- 2) apeliacijų **dėl nesuteikto mokslo laipsnio** ir mokslo laipsnio atšaukimų (jei tokių būta) įvertinimą:
  - a. **su vykdoma doktorantūra susijusių apeliacijų**, akademinės etikos pažeidimų nagrinėjimo įvertinimą;
  - b. **akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus sprendimų vykdymo** įvertinimą.

Kalbant apie pirmąjį identifikuotą aspektą yra svarbu pastebėti, kad ši apžvalga neapima Institucijų savianalizių suvestinių apžvalgos, todėl iš ekspertinio vertinimo išvadų įmanoma daryti išvagas tik apie antrajame punkte nurodytus aspektus. Tačiau pažymėtina, kad ekspertai, vertindami Institucijų pateiktą informaciją pagal minėtus aspektus, taip pat cituoja ir savianalizių suvestinėse egzistuojančią informaciją, pavyzdžiui:

Savianalizės suvestinėje nurodoma, kad ataskaitiniu laikotarpiu apeliacijų ir mokslo laipsnio atšaukimų atvejų nebuvo, akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus sprendimai netaikyti. Šią tvarką apibrėžia tam tikri Doktorantūros reglamento punktai, o pagrindiniai dokumentai yra institucijoje Senato [patvirtintas etikos kodeksas]. (C18)

DUOMENYS

Tarybos pateiktose ekspertų vertinimo išvadose informacija yra pateikiama pagal šešias kriterijų grupes. Viena iš šių grupių yra tiesiogiai susijusi su akademinės etikos užtikrinimu – „Apeliacijų ir mokslo laipsnio atšaukimų nagrinėjimas“. Šioje grupėje atsižvelgiama į du kriterijus: apeliacijų nagrinėjimą doktorantūros teisę turinčioje institucijoje (institucijose) ir akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus (toliau – kontrolierius) sprendimų vykdymą. Ekspertinio vertinimo išvadose apžvelgiama pastaroji kriterijų grupė. Iš viso nagrinėtos 76 doktorantūros studijų, kurios buvo vertinamos 2014–2016 m., vertinimo išvados (4 iš jų – menotyroos krypties).

REZULTATAI

Vertinimo išvadose pasirinktos vertinamosios sritys žymimos standartizuota forma, t. y. pažymint „tinkama“, „tinkama iš dalies“ ar „netinkama“, o pasirinkta kategorija pagrindžiama komentaru (pavyzdžiui, apie tai, kaip numatoma vykdyti (vykdomi) kontrolieriaus sprendimai). Visi 2014–2016 metų doktorantūros vertinimo išvadų atvejai, apibūdinant apeliacijų ir mokslo laipsnių atšaukimo nagrinėjimą, priskirti „tinkamas“ kategorijai. Tačiau skirtingi ekspertų komentarai kai kuriais atvejais nurodo į tvarkų nebuvimą ar kitus trūkumus. Komentuoti visi 76 vertinimų atvejai, tačiau daugumoje jų ekspertinio vertinimo išvadų pagrindimas pernelyg nedetalizuojamas. Detalesni komentarai egzistuoja tik 30 iš visų 76 atvejų (39 proc.).

APELIACIJŲ ĮVERTINIMAS

Vidutiniškai 89 proc. trejų metų laikotarpyje vertinimų minėta, kad Institucijose nebuvo apeliacijų atvejų (100 proc. – 25 iš 25 vertinimo išvadų – 2014 metais; 79 proc. – 22 iš 28 vertinimo išvadų – 2015 metais; 91 proc. – 21 iš 23 vertinimo išvadų – 2016 metais). Šie paaiškinimai gali būti grupuojami į tris ekspertinių įvertinimų rinkinius:

- 1) komentarai, kuriuose pažymima, kad **apeliacijų nebuvo**. Taip pat komentaruose pažymima, kad be doktorantūros reglamento ar institucijos statuto, tvarkos buvo aprašytos ir kituose dokumentuose (pavyzdžiui, etikos kodeksuose). Be to, komentaruose kartais užsimenama apie egzistuojančias organizacines struktūras institucijose, kurios, esant reikalui, spręstų probleminius klausimus;

Apeliacijų ir mokslo laipsnio atšaukimų identifikuotos doktorantūros programoje 2011-2013 m. nebuvo. Be doktorantūros reglamento, akademinės etikos principus institucijoje nustato [etikos kodekse], o kitoje institucijoje – [etikos kodeksas] ir [veiklos nuostatai]. (A4)

Per ataskaitinį laikotarpį apeliacijų dėl nesuteikto laipsnio nagrinėjimo nebuvo. Doktorantūros komiteto protokoluose yra paminėtas etikos pažeidimo tyrimas, kuris atitinka reikalavimus. (B5)

- 2) komentarai, kuriuose pažymima, kad nors **apeliacijų nebuvo gauta**, doktorantūros reglamentuose yra aptariama tvarka, pasitaikius kontrolieriaus sprendimų (ne)vykdymo atvejams;

Apeliacijų teikimo ir nagrinėjimo tvarka numatyta doktorantūros Reglamente, tad teoriškai ji apibrėžta. Praktikoje kol kas apeliacijų nebuvo. Informacijos apie akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus sprendimų vykdymą taip pat nėra. (A24)

Apeliacijų nagrinėjimo procedūros aprašytos jungtinės doktorantūros identifikuotos [mokslo krypties doktorantūros reglamento] <...> punktuose. Teigiama, kad juose yra apibrėžtas terminas, per kurį galima pateikti apeliacijas, taip pat apibūdinta, kokiais atvejais galima pateikti apeliaciją, kas ją svarsto ir per kiek laiko sprendimas turi būti pateiktas pareiškėjui. Teigiama yra tai, kad yra nurodyta, kokiais atvejais galima atšaukti suteiktus mokslo laipsnius, taip pat ir įskaitant anksčiau nei vertinamuoju laikotarpiu suteiktus. Iš savianalizės matyti, kad per [2011–2015] laikotarpį apeliacijų nebuvo. Reglamente nenumatyta punktų dėl akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus sprendimų vykdymo. (C4)

- 3) komentarai, kuriuose pažymima, kad **apeliacijų gauta nebuvo**, bei nurodoma, kad apeliacijų teikimo ir sprendimo tvarka yra neaiški.

Ataskaitiniu laikotarpiu nei apeliacijų, nei laipsnių atšaukimų nebuvo. Kol kas šiam kriterijui vertinti iš esmės nėra duomenų. Galima tik konstatuoti, kad doktorantūros reglamente nereguluota apeliacijų nagrinėjimo procedūra. Tai siūlytina padaryti artimiausiu metu. (B25)

Vertinamuoju laikotarpiu apeliacijų nebuvo pateikta, tyrimai akademinės etikos kontrolieriaus institucijoje nevykdomi. Savianalizės rengėjai teigia, kad „Reglamente yra numatyta Apeliacijų ir mokslo laipsnių atšaukimo galimybė.“, tačiau pateikto Reglamento identifikuotoje <...> dalyje <...> apie apeliacijas nėra pateikta jokios informacijos. Minėtame dokumente apie įvairias apeliacijas ar laipsnio nesuteikimą ar atšaukimą minima kitose Reglamento dalyse <...>. Taip pat savianalizės rengėjai pažymi, kad „Kasmet yra sudaromos stojimo apeliacinės komisijos, kurios tvirtinamos Komitete ir institucijų Rektoriaus įsakymu.“, tačiau kaip įrodymas pateikiamas tik <...> rektoriaus įsakymas <...> dėl apeliacinės komisijos tvirtinimo. (C3)

APELIACIJŲ DĖL NESUTEIKTO MOKSLO LAIPSNIO IR MOKSLO LAIPSNIO ATŠAUKIMŲ IR SU VYKDOMA DOKTORANTŪRA SUSIJUSIŲ APELIACIJŲ, AKADEMINĖS ETIKOS PAŽEIDIMŲ NAGRINĖJIMO ĮVERTINIMAS

Verta paminėti atvejus, kuriuose identifikuota, kad apeliacijos **buvo gautos**. Tokių atvejų dalis trejų metų laikotarpyje vidutiniškai siekia 11 proc. (0 proc. – 0 iš 25 vertinimo išvadų – 2014 metais; 21 proc. – 6 iš 28 vertinimo išvadų – 2015 metais; 9 proc. – 2 iš 23 vertinimo išvadų – 2016 metais). Komentaruose taip pat aprašoma, ar apeliacijos buvo patenkintos. Apibendrinant informaciją apie gautas apeliacijas pažymėtina, kad **nė viena iš gautų apeliacijų nebuvo susijusi su mokslo laipsnio nesuteikimu ar suteikto laipsnio atšaukimu**. Apžvelgiant su vykdoma doktorantūra susijusias apeliacijas pastebėta, kad visos apeliacijos yra susijusios su **priėmimu į doktorantūros studijas**.

Buvo gautos dvi apeliacijos dėl priėmimo į doktorantūros studijas konkurso rezultaty. Abi apeliacijos nagrinėtos remiantis Doktorantūros reglamentu. Komitetas priėmė sprendimą, kad pagrindo konkurso rezultatams atšaukti nesama. (B13)

Ataskaitiniu laikotarpiu išnagrinėta 12 apeliacijų. Apeliacijų nagrinėjimas buvo vykdomas tinkamai, remiantis priimtu [doktorantūros] Reglamentu. Visos apeliacijos susijusios su priėmimu į [mokslo krypties] doktorantūros studijas ir visos gautos institucijos. Nei viena apeliacija nebuvo patenkinta. Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus sprendimų vykdymui gauta nebuvo. (C21)

KONTROLIERIAUS SPRENDIMŲ VYKDYMO VERTINIMAS

Kalbant apie akademinės etikos aspektą, susijusį su **kontrolieriaus sprendimų vykdymo įvertinimu**, svarbu paminėti, kad apie šių sprendimų (ne)vykdymo atvejus trejų metų laikotarpyje užsimenama tik vidutiniškai 17 proc. vertinimų (12 proc. – 3 iš 25 vertinimo išvadų – 2014 metais; 7 proc. – 2 iš 28 vertinimo išvadų – 2015 metais; 35 proc. – 8 iš 23 vertinimo išvadų – 2016 metais).

Didžiojoje dalyje – 69 proc. atvejų (9 iš 13 atvejų), – kuriuose minima apie kontrolieriaus sprendimo vykdymo vertinimą, pažymima, kad apie kontrolieriaus sprendimų vykdymą (nevykdymą) informacijos stinga arba susijusių atvejų praktikoje nebūta.

Apeliacijų teikimo ir nagrinėjimo tvarka numatyta doktorantūros Reglamente, tad teoriškai ji apibrėžta. Praktikoje kol kas apeliacijų nebuvo. Informacijos apie akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus sprendimų vykdymą taip pat nėra. (B28)

Savianalizės suvestinėje nurodoma, kad ataskaitiniu laikotarpiu apeliacijų ir mokslo laipsnio atšaukimų atvejų nebuvo, akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus sprendimai netaikyti. Šią tvarką apibrėžia tam tikri Doktorantūros reglamento punktai, o pagrindiniai dokumentai yra [institucijos] Senato patvirtinti Akademinės etikos ir Studentų etikos kodeksai. (C6)

Atvejuose, kuriuose minima Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyba (toliau – Tarnyba), kalbama apie institucines tvarkas, kurios parengtos atsižvelgiant į Tarnybos rekomendacijas.

Apeliacijų ir mokslo laipsnio atšaukimų Mechanikos inžinerijos doktorantūros programoje 2011–2015 m. nebuvo. Apeliacijų teikimo ir nagrinėjimo tvarka aprašyta Reglamente. Akademinės etikos principus [institucijoje] nustato Senato patvirtintas Akademinės etikos kodeksas, kuris parengti pagal akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus rekomendacijas, o vykdymą prižiūri rektoriaus įsakymu [institucijos] paskirta Akademinės etikos kolegija. Per analizuojamą 2011–2015 metų laikotarpį nėra apeliacijų ar skundų, mokslo laipsnio atšaukimo procedūrų. (C12)

Apeliacijų ir mokslo laipsnio atšaukimų šioje doktorantūros programoje 2011–2015 m. nebuvo. Apeliacijų teikimo ir nagrinėjimo tvarka aprašyta Reglamente. Akademinės etikos principus [institucijoje] nustato Senato patvirtintas Akademinės etikos kodeksas, parengtas pagal akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus rekomendacijas, o vykdymą prižiūri rektoriaus įsakymu paskirta [institucijos] Akademinės etikos kolegija. (C16)

REKOMENDACIJOS

1. Su akademinės etikos užtikrinimu mokslo doktorantūroje susijusi informacija galėtų būti vertinama ir kituose vertinamuosiuose aspektuose, detalizuojant sąsajas su akademinė etika Mokslo doktorantūros vertinimo tvarkos apraše, pavyzdžiui, vertinant apeliacijų, skundų nagrinėjimo tvarką ir praktiką (2.7 papunktis), kitą doktorantūros komiteto veiklą, užtikrinant *doktorantūros kokybę* ir efektyvumą (3.4 papunktis), laiku apgintų ir eksternu apgintų disertacijų skaičių (5.1 papunktis), neparengtų ginti ir pateiktų ginti, bet neparengtų disertacijų skaičių ir neparengtumo bei *neapgintumo priežastis* (5.2 papunktis), sprendimų dėl mokslo laipsnio suteikimo atšaukimą (5.5 papunktis).
2. Meno doktorantūros kokybės ir efektyvumo vertinimo tvarkos apraše pateiktoje meno doktorantūros savianalizės suvestinės formoje nėra numatyta galimybės tiesiogiai pateikti informaciją apie akademinės etikos užtikrinimą. Apie akademinę etiką galėtų būti detalizuota tikslinant, kiek doktorantų buvo išbraukta iš doktorantų sąrašo (ir dėl kokių priežasčių) (5.2 papunktis). Ji netiesiogiai galėtų būti paliesta meno doktorantūros ekspertinio įvertinimo formos trečiame skyriuje, apibūdinant vidinės doktorantūros studijų kokybės stebėsenos tinkamumą tikslinant, ar tinkamai vertinami doktoranto pasiekimai (3.3 papunktis). Ši informacija gali būti pateikiama standartizuota forma, identifikuojant akademinės etikos pažeidimus kaip vieną iš doktorantų išbraukimo priežasčių (komentuojant pažeidimo tipą) (6.1 papunktis). Atitinkamai apie tai galėtų būti detalizuojama ir doktorantūros vertinimo formoje.
3. Vertinant doktorantūrą turėtų būti atsižvelgta ir į kitas su mokslo ir studijų vykdymu susijusias rekomendacijas akademinės etikos srityje, pavyzdžiui, Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gaires (2020). Mokslo ir studijų institucijų savianalizėse turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip doktorantūros metu laikomasi akademinės etikos, t. y. detalizuojamos etikos komiteto veiklos, pažymima, ar institucijoje egzistuoja Atitikties mokslinių tyrimų etikai komitetas ir koks jo vaidmuo doktorantūros procese (kokie tyrimo projektai vertinami ir pan.), aptariami tyrimo duomenų valdymo planai, pateikiamos nuorodos apie atvejus, kokie pažeidimai buvo aptikti, paaiškinama, kokios prevencinės priemonės taikomos ir kokie Mokslo doktorantūros nuostatuose (2020) numatomi bendrieji gebėjimai ugdomi, siekiant išvengti galimų akademinės etikos pažeidimų. Tokiomis prevencinėmis priemonėmis galėtų būti, pavyzdžiui, atvirojo mokslo nuostatų įgyvendinimas, švietimas apie akademinį raštingumą (pavyzdžiui, kursai, mokymai etikos ir procedūrų bei autorių teisių klausimais, apie akademinės etikos principų taikymą mokslo publikacijose, mokslo renginiuose ir kt.).
4. Ekspertiniuose vertinimuose turėtų būti aiškiau detalizuoti (gali būti ir standartizuota forma) su akademinė etika ir jos užtikrinimu susiję doktorantūros vykdymo aspektai: kokia informacija turi būti vertinama, paaiškinant, kokius aspektus atitikus, žymimos atitinkamos kategorijos: „tinkamas“, „tinkamas iš dalies“, „netinkamas“. Ekspertiniuose vertinimuose taip pat turėtų būti pažymima, ar aukščiau minėti aspektai yra aprašyti ir išpildyti Institucijos savianalizės dokumentuose.

DOKTORANTŪROS ĮGYVENDINIMĄ IR VERTINIMĄ REGLAMENTUOJANČIŲ TEISĖS AKTŲ SĄRAŠAS 2010–2020 M.

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 12 d. nutarimas Nr. 561 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. liepos 11 d. nutarimo Nr. 897 „Dėl Doktorantūros nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, galioja nuo 2010-06-01 iki 2017-04-28, Valstybės žinios, 2010-05-22, Nr. 59-2900.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. rugpjūčio 21 d. nutarimas Nr. 768 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. liepos 11 d. nutarimo Nr. 897 „Dėl Mokslo doktorantūros nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, galioja nuo 2013-09-01 iki 2017-04-28, Valstybės žinios, 2013-08-31, Nr. 92-4577.
3. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 8 d. įsakymas Nr. V-149 „Dėl Mokslo doktorantūros nuostatų patvirtinimo“, galioja nuo 2017-03-11 iki 2020-08-01, TAR, 2017-03-10, Nr. 4079.
4. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. gruodžio 4 d. įsakymas Nr. V-981 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 8 d. įsakymo Nr. V-149 „Dėl Mokslo doktorantūros nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, galioja nuo 2018-12-05 iki 2020-08-01, TAR, 2018-12-04, Nr. 19725.
5. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. vasario 8 d. įsakymas Nr. V-105 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 8 d. įsakymo Nr. V-149 „Dėl Mokslo doktorantūros nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, galioja nuo 2019-02-09 iki 2020-08-01, TAR, 2019-02-08, Nr. 1963.
6. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. gegužės 18 d. įsakymas Nr. V-739 „Dėl Mokslo doktorantūros nuostatų patvirtinimo“, galioja nuo 2020-08-01 (Mokslo doktorantūros nuostatų VII skyrius įsigalioja 2023-01-01), TAR, 2020-05-18, Nr. 10536.
7. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. rugsėjo 7 d. įsakymas Nr. V-1341 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. gegužės 18 d. įsakymo Nr. V-739 „Dėl Mokslo doktorantūros nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, galioja nuo 2020-09-08, TAR, 2020-09-07, Nr. 18849.
8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugpjūčio 31 d. nutarimas Nr. 1263 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 31 d. nutarimo Nr. 2100 „Dėl Meno aspirantūros nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, galioja nuo 2010-09-15 iki 2017-04-28, Valstybės žinios, 2010-09-07, Nr. 105-5430.
9. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 27 d. nutarimas Nr. 794 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 31 d. nutarimo Nr. 2100 „Dėl Meno doktorantūros nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, galioja nuo 2013-01-01 (Šis nutarimas, išskyrus 2 punktą, įsigalioja 2013 m. sausio 1 dieną) iki 2017-04-28, Valstybės žinios, 2012-07-04, Nr. 78-4058.
10. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. vasario 8 d. įsakymas Nr. V-69 „Dėl Meno doktorantūros nuostatų patvirtinimo“, galioja nuo 2017-02-15, TAR, 2017-02-14, Nr. 2532.
11. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. sausio 24 d. įsakymas Nr. V-74 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2017 m. vasario 8 d. įsakymo Nr. V-69 „Dėl Meno doktorantūros nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, galioja nuo 2020-01-25, TAR, 2020-01-24, Nr. 1127.

12. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. birželio 3 d. įsakymas Nr. V-825 „Dėl Doktorantūros teisės suteikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, galioja nuo 2010-06-06 iki 2017-04-12, Valstybės žinios, 2010-06-05, Nr. 65-3261.
13. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 28 d. įsakymas Nr. V-329 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2010 m. birželio 3 d. įsakymo Nr. V-825 „Dėl Doktorantūros teisės suteikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, galioja nuo 2011-03-09 iki 2017-04-12, Valstybės žinios, 2011-03-08, Nr. 29-1375.
14. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. birželio 8 d. įsakymas Nr. V-1020 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2010 m. birželio 3 d. įsakymo Nr. V-825 „Dėl Doktorantūros teisės suteikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, galioja nuo 2011-06-19 iki 2017-04-12, Valstybės žinios, 2011-06-18, Nr. 74-3563.
15. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013 m. rugsėjo 23 d. įsakymas Nr. V-881 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2010 m. birželio 3 d. įsakymo Nr. V-825 „Dėl Doktorantūros teisės suteikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ galioja nuo 2013-10-02 iki 2017-04-12, Valstybės žinios, 2013-10-01, Nr. 103-5083.
16. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. rugsėjo 15 d. įsakymas Nr. V-1563 „Dėl Meno doktorantūros teisės suteikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, galioja nuo 2010-09-22 iki 2017-04-12, Valstybės žinios, 2010-09-21, Nr. 111-5673.
17. Lietuvos mokslo tarybos 2010 m. gruodžio 6 d. nutarimas Nr. VII-53 „Dėl Mokslo doktorantūros teisei įgyti prašymų vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, galioja nuo 2010-12-12 iki 2018-01-04, Valstybės žinios, 2010-12-11, Nr. 145-7481.
18. Lietuvos mokslo tarybos 2014 m. gruodžio 17 d. nutarimas Nr. VIII-32 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos 2010 m. gruodžio 6 d. nutarimo Nr. VII-53 „Dėl mokslo doktorantūros teisei įgyti prašymų vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, galioja nuo 2014-12-20 iki 2018-01-04, TAR, 2014-12-19, Nr. 20034.
19. Lietuvos mokslo tarybos 2015 m. kovo 2 d. nutarimas Nr. VIII-38 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos 2014 m. gruodžio 17 d. nutarimo Nr. VIII-32 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos 2010 m. gruodžio 6 d. nutarimo Nr. VII-53 „Dėl mokslo doktorantūros teisei įgyti prašymų vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ papildymo“, galioja nuo 2015-03-05 iki 2018-01-04, TAR, 2015-03-04, Nr. 3335.
20. Lietuvos mokslo tarybos 2017 m. balandžio 12 d. nutarimas Nr. VIII-7 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos 2010 m. gruodžio 6 d. nutarimo Nr. VII-53 „Dėl Mokslo doktorantūros teisei įgyti prašymų vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, galioja nuo 2017-04-19 iki 2018-01-04, TAR, 2017-04-18, Nr. 6454.
21. Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2017 m. gruodžio 21 d. įsakymas Nr. V-339 „Dėl Mokslo doktorantūros teisei įgyti prašymų vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, galioja nuo 2018-01-04, TAR, 2018-01-03, Nr. 126.
22. Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2018 m. spalio 24 d. įsakymas Nr. V-547 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2017 m. gruodžio 21 d. įsakymo Nr. V-339 „Dėl Mokslo doktorantūros teisei įgyti prašymų vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, galioja nuo 2018-10-25, TAR, 2018-10-24, Nr. 16577.

23. Lietuvos mokslo tarybos 2010 m. gruodžio 6 d. nutarimas Nr. VII-54 „Dėl Meno doktorantūros vertinimo kriterijų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“, galioja nuo 2010-12-22 iki 2017-06-13, Valstybės žinios, 2010-12-21, Nr. 150-7707.
24. Lietuvos mokslo tarybos 2017 m. birželio 8 d. nutarimas Nr. VIII-10 „Dėl Meno doktorantūros vertinimo kriterijų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“, galioja nuo 2017-06-13, TAR, 2017-06-12, Nr. 9848.
25. Lietuvos mokslo tarybos 2013 m. gruodžio 16 d. nutarimas Nr. VIII-12 „Dėl Mokslo doktorantūros vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, galioja nuo 2013-12-31 iki 2020-04-02, Valstybės žinios, 2013-12-30, Nr. 139-7041.
26. Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2020 m. kovo 31 d. įsakymas Nr. V-192 „Dėl Mokslo doktorantūros vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, galioja nuo 2020-04-02, TAR, 2020-04-01, Nr. 6816.
27. Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2020 m. birželio 19 d. įsakymas Nr. V-347 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2020 m. kovo 31 d. įsakymo Nr. V-192 „Dėl Mokslo doktorantūros vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, galioja nuo 2020-06-20, TAR, 2020-06-19, Nr. 13521.
28. Lietuvos mokslo tarybos 2010 m. gruodžio 6 d. nutarimas Nr. VII-55 „Dėl Meno doktorantūros kokybės ir efektyvumo vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, galioja nuo 2010-12-22, Valstybės žinios, 2010-12-21, Nr. 150-7708.
29. Lietuvos mokslo tarybos 2017 m. birželio 8 d. nutarimas Nr. VIII-9 „Dėl Meno doktorantūros kokybės ir efektyvumo vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, galioja nuo 2017-06-13 (Aprašo 2 priedo 4.1.2 ir 4.2.2 papunkčiai įsigalioja nuo 2019 m. sausio 1 d.) iki 2017-11-08, TAR, 2017-06-12, Nr. 9846.
30. Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2017 m. lapkričio 6 d. įsakymas Nr. V-277 „Dėl Meno doktorantūros kokybės ir efektyvumo vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, galioja nuo 2017-11-08, TAR, 2017-11-07, Nr. 17561.

DOKTORANTŪROS ĮGYVENDINIMĄ REGLAMENTUOJANČIŲ TEISĖS AKTŲ SAŠAJŲ SU AKADEMINĖS ETIKOS ASPEKTAIS SUVESTINĖ, 2010–2020 M.

Su akademinė etika susiję aspektai pažymėti žaliu šriftu (nauji aspektai paryškinti).

Nr.	Dokumentas	Akademinio sąžiningumo užtikrinimas	Mokslo (meno) daktaro laipsnio atšaukimas	Skaidrumo užtikrinimas	Interesų konflikto vengimas	Apeliacijų galimybės užtikrinimas
Mokslo doktorantūros nuostatai						
1.	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 12 d. nutarimas Nr. 561 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. liepos 11 d. nutarimo Nr. 897 „Dėl Doktorantūros nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, galioja nuo 2010-06-01 iki 2017-04-28, Valstybės žinios, 2010-05-22, Nr. 59-2900.	21. Disertacijoje turi būti apibrėžtas darbo tikslas, suformuluoti sprendžiami uždaviniai, nurodytas mokslinis darbo naujumas, apžvelgti pasaulyje atlikti tyrimai disertacijos tema, pristatyti taikyti tyrimų metodai, aptarti tyrimų rezultatai, pagrįstas jų patikimumas ir santykis su kitų tyrėjų duomenimis, suformuluotos išvados ir kiti, disertanto nuomone, svarbūs aspektai. Taip pat su disertacija pateikiamas mokslinių konferencijų, kuriose buvo paskelbti disertacijos tyrimų rezultatai, sąrašas, disertanto gyvenimo, mokslinės ir kūrybinės veiklos aprašymas – curriculum vitae. 30. Disertantas pristato svarbiausius savo darbo rezultatus ir išvadas, nurodo savo indėlį į disertacijoje pateiktas publikacijas. <...> 34. <...> Nustačius mokslinio nesąžiningumo faktą (plagiatą ir panašiai), disertacija negali būti ginama.	42. Mokslo laipsnį suteikęs universitetas gali atšaukti sprendimą suteikti mokslo laipsnį (įskaitant iki šių nuostatų įsigaliojimo suteiktus mokslo laipsnius): 42.1. kai nustatomas mokslinio nesąžiningumo faktas; 42.2. kai mokslo daktaro laipsnis suteiktas pažeidus šiuos nuostatus. 43. Mokslo laipsnį suteikęs universitetas atšaukia sprendimą suteikti mokslo laipsnį, kai Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius priima tai padaryti įpareigojantį sprendimą. Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius gali įpareigoti universitetą atšaukti ir iki šių nuostatų įsigaliojimo priimtą sprendimą suteikti mokslo laipsnį. 44. Jei mokslo laipsnį suteikė ne universitetas ir jei mokslo laipsnį suteikusi institucija nustoja veikusi, dėl suteikto mokslo laipsnio pripažinimo negaliojančiu sprendžia Lietuvos mokslo taryba.	17. Į doktorantūrą priimama doktorantūros reglamente numatyta atviro konkurso tvarka . Konkurse gali dalyvauti asmenys, turintys kvalifikacinį magistro laipsnį arba jam prilygintą aukštąjį išsilavinimą.	25. <...> Tarp gynimo tarybos narių ir disertanto ar jo vadovo (disertaciją ginant eksternu – konsultanto) negali kilti interesų konfliktas . Ne mažiau kaip vienas gynimo tarybos narys turi būti iš užsienio mokslo ir studijų institucijos . Ginant liuanistinio pobūdžio disertaciją, mokslininkai iš užsienio mokslo ir studijų institucijų į gynimo tarybą įtraukiami pagal poreikį.	41. Apeliacija dėl nesuteikto mokslo laipsnio doktorantūros reglamento nustatyta tvarka nagrinėjama doktorantūros teisę turinčioje institucijoje (institucijose). Teisės aktų nustatyta tvarka skundas dėl nesuteikto mokslo daktaro laipsnio gali būti teikiamas Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriui.

Nr.	Dokumentas	Akademinio sąžiningumo užtikrinimas	Mokslo (meno) daktaro laipsnio atšaukimas	Skaidrumo užtikrinimas	Interesų konflikto vengimas	Apeliacijų galimybės užtikrinimas
2.	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. rugpjūčio 21 d. nutarimas Nr. 768 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. liepos 11 d. nutarimo Nr. 897 „Dėl Mokslo doktorantūros nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, galioja nuo 2013-09-01 iki 2017-04-28, Valstybės žinios, 2013-08-31, Nr. 92-4577.	-	-	17. Į doktorantūrą priimama doktorantūros reglamente nustatyta atviro konkurso tvarka . Konkurse gali dalyvauti asmenys, turintys magistro laipsnį arba jam lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją.	-	-
3.	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 8 d. įsakymas Nr. V-149 „Dėl Mokslo doktorantūros nuostatų patvirtinimo“, galioja nuo 2017-03-11 iki 2020-08-01, TAR, 2017-03-10, Nr. 4079.	32. Mokslo daktaro disertacijoje (toliau – disertacija) turi būti apibrėžtas darbo tikslas, suformuluoti sprendžiami uždaviniai, nurodytas mokslinis darbo naujumas, apžvelgti pasaulyje atlikti tyrimai disertacijos tema, pristatyti taikyti tyrimų metodai, aptarti tyrimų rezultatai, pagrįstas jų patikimumas ir santykis su kitų tyrėjų duomenimis , suformuluotos išvados ir kiti, disertanto nuomone, svarbūs aspektai. Taip pat su disertacija pateikiamas mokslinių konferencijų, kuriose buvo paskelbti disertacijos tyrimų rezultatai, sąrašas, disertanto gyvenimo, mokslinės ir kūrybinės veiklos aprašymas. 40. Disertantas pristato svarbiausius savo darbo rezultatus ir išvadas, nurodo savo indėlį į disertacijoje pateiktas publikacijas . 44. <...> Nustačius mokslinio nesąžiningumo faktą (plagiatą ir kitus akademinės etikos ir procedūrų pažeidimus), disertacija negali būti ginama.	53. Mokslo laipsnį suteikęs universitetas gali atšaukti sprendimą suteikti mokslo laipsnį (įskaitant iki šių nuostatų įsigaliojimo suteiktus mokslo laipsnius): 53.1. kai nustatomas mokslinio nesąžiningumo faktas; 53.2. kai mokslo daktaro laipsnis suteiktas pažeidus šiuos nuostatus. 54. Mokslo laipsnį suteikęs universitetas atšaukia sprendimą suteikti mokslo laipsnį, kai Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius priima tai padaryti įpareigojantį sprendimą . Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius gali įpareigoti universitetą atšaukti ir iki šių nuostatų įsigaliojimo priimtą sprendimą suteikti mokslo laipsnį. 55. Jei mokslo laipsnį suteikusi institucija yra likviduota , dėl suteikto mokslo laipsnio pripažinimo negaliojančiu sprendžia Taryba.	20. <...> Doktorantūros komiteto narys komiteto pirmininku gali būti ne ilgiau kaip dvi 4 metų kadencijas iš eilės . 26. Į doktorantūrą priimama doktorantūros reglamente nustatyta atviro konkurso tvarka . Konkurse gali dalyvauti asmenys, turintys magistro laipsnį arba jam lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją. Doktorantūros reglamente nustatyta tvarka doktorantas kasmet atestuojamas. Neatestuotas doktorantas šalinamas iš doktorantūros.	36. <...> Tarp gynimo tarybos narių ir disertanto ar jo vadovo (disertaciją ginant eksterneu – konsultanto) negali kilti interesų konfliktas. Gynimo tarybos nariai negali turėti bendrų publikacijų su disertantu. Daugiau kaip pusė gynimo tarybos narių turi per paskutinius penkerius metus neturėti bendrų publikacijų su disertanto vadovu (ginant disertaciją eksterneu – su konsultantu) . Rekomenduojama, kad ne mažiau kaip vienas gynimo tarybos narys turi būti iš užsienio mokslo ir studijų institucijos. Ginant lituanistinio pobūdžio disertaciją, mokslininkai iš užsienio mokslo ir studijų institucijų į gynimo tarybą įtraukiami pagal poreikį.	52. Apeliacija dėl nesuteikto mokslo laipsnio doktorantūros reglamento nustatyta tvarka nagrinėjama doktorantūros teisė turinčioje institucijoje (institucijose). Teisės akty nustatyta tvarka skundas dėl nesuteikto mokslo daktaro laipsnio gali būti teikiamas Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriui.

Nr.	Dokumentas	Akademinio sąžiningumo užtikrinimas	Mokslo (meno) daktaro laipsnio atšaukimas	Skaidrumo užtikrinimas	Interesų konflikto vengimas	Apeliacijų galimybės užtikrinimas
4.	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. gruodžio 4 d. įsakymas Nr. V-981 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 8 d. įsakymo Nr. V-149 „Dėl Mokslo doktorantūros nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, galioja nuo 2018-12-05 iki 2020-08-01, TAR, 2018-12-04, Nr. 19725.	-	-	-	36. <...> Tarp gynimo tarybos narių ir disertanto ar jo vadovo (disertaciją ginant eksterneu – konsultanto) negali kilti interesų konfliktas. Gynimo tarybos nariai negali turėti bendrų publikacijų su disertantu. Daugiau kaip pusė gynimo tarybos narių turi per paskutinius penkerius metus neturėti bendrų publikacijų su disertanto vadovu (ginant disertaciją eksternu – su konsultantu). Rekomenduojama, kad ne mažiau kaip vienas gynimo tarybos narys turi būti iš užsienio mokslo ir studijų institucijos. Ginant lituanistinio pobūdžio disertaciją, mokslininkai iš užsienio mokslo ir studijų institucijų į gynimo tarybą įtraukiami pagal poreikį.	-
5.	Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. vasario 8 d. įsakymas Nr. V-105 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 8 d. įsakymo Nr. V-149 „Dėl Mokslo doktorantūros nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, galioja nuo 2019-02-09 iki 2020-08-01, TAR, 2019-02-08, Nr. 1963.	-	-	-	-	-

Nr.	Dokumentas	Akademinio sąžiningumo užtikrinimas	Mokslo (meno) daktaro laipsnio atšaukimas	Skaidrumo užtikrinimas	Interesų konflikto vengimas	Apeliacijų galimybės užtikrinimas
6.	Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. gegužės 18 d. įsakymas Nr. V-739 „Dėl Mokslo doktorantūros nuostatų patvirtinimo“, galioja nuo 2020-08-01 (Mokslo doktorantūros nuostatų VII skyrius įsigalioja 2023-01-01), TAR, 2020-05-18, Nr. 10536.	<p>23. <...> Rekomenduojama doktoranto darbo planą sudaryti taip, kad studijuojami dalykai apimtų ne tik rengiamos daktaro disertacijos temą, bet ir bendrųjų gebėjimų ugdymą (t. y. projektų paraiškų rengimas, etikos ir procedūrų bei autorių teisių klausimai, komunikaciniai gebėjimai ir kt.), kurių apimtį būtų ne mažiau kaip 5 kreditai.</p> <p>33. Mokslo daktaro disertacijoje (toliau – disertacija) turi būti apibrėžtas darbo tikslas, suformuluoti sprendžiami uždaviniai, nurodytas mokslinis darbo naujumas, apžvelgti pasaulyje atlikti tyrimai disertacijos tema, pristatyti taikyti tyrimų metodai, aptarti tyrimų rezultatai, pagrįstas jų patikimumas ir santykis su kitų tyrėjų duomenimis, suformuluotos išvados ir kiti, doktoranto nuomone, svarbūs aspektai.</p> <p>41. Doktorantas pristato svarbiausius savo darbo rezultatus ir išvadas, nurodo savo indėlį į disertacijoje pateiktas publikacijas.</p> <p>45. <...> Nustačius mokslinio nesąžiningumo faktą (plagiatą ir kitus akademinės etikos ir procedūrų pažeidimus), disertacija negali būti ginama.</p> <p>32. <...> Kaip mokslo daktaro disertacija gali būti teikiama ginti ir disertacija mokslinių straipsnių rinkinio pagrindu.</p> <p><...> Apgynus disertaciją mokslinių straipsnių rinkinio pagrindu, šie straipsniai negali būti panaudoti ginant kitas disertacijas.</p>	<p>54. Mokslo laipsnį suteikęs universitetas gali atšaukti sprendimą suteikti mokslo laipsnį (įskaitant iki šių nuostatų įsigaliojimo suteiktus mokslo laipsnius):</p> <p>54.1. kai nustatomas mokslinio nesąžiningumo faktas;</p> <p>54.2. kai mokslo daktaro laipsnis suteiktas pažeidus šiuos nuostatus ar kitus teisės aktus, reglamentuojančius daktaro laipsnio suteikimą.</p> <p>55. Mokslo laipsnį suteikęs universitetas atšaukia sprendimą suteikti mokslo laipsnį, kai Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius priima tai padaryti įpareigojantį sprendimą. Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius gali įpareigoti universitetą atšaukti ir iki šių nuostatų įsigaliojimo priimtą sprendimą suteikti mokslo laipsnį.</p> <p>56. Jei mokslo laipsnį suteikusi institucija yra likviduota, dėl suteikto mokslo laipsnio pripažinimo negaliojančiu sprendžia Taryba.</p>	<p>20. <...> Doktorantūros komiteto narys komiteto pirmininku gali būti ne ilgiau kaip dvi 4 metų kadencijas iš eilės.</p> <p>26. Į doktorantūrą priimama doktorantūros reglamente nustatyta atviro konkurso tvarka. Konkurse gali dalyvauti asmenys, turintys magistro laipsnį arba jam lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją. Doktorantūros reglamente nustatyta tvarka doktorantas kasmet atestuojamas. Neatestuotas doktorantas šalinamas iš doktorantūros.</p>	<p>37. <...> Tarp gynimo tarybos narių ir doktoranto ar jo vadovo (disertaciją ginant eksternu – konsultanto) negali kilti interesų konfliktas. Gynimo tarybos nariai negali turėti bendrų publikacijų su doktorantu. Daugiau kaip pusė gynimo tarybos narių turi per paskutinius penkerius metus neturėti bendrų publikacijų su disertanto vadovu (ginant disertaciją eksternu – su konsultantu).</p> <p>Rekomenduojama, kad ne mažiau kaip vienas gynimo tarybos narys turi būti iš užsienio mokslo ir studijų institucijos. Ginant liuanistinio pobūdžio disertaciją, mokslininkai iš užsienio mokslo ir studijų institucijų į gynimo tarybą įtraukiami pagal poreikį.</p>	<p>53. Apeliacija dėl nesuteikto mokslo laipsnio doktorantūros reglamento nustatyta tvarka nagrinėjama doktorantūros teisę turinčioje institucijoje (institucijose). Teisės aktų nustatyta tvarka skundas dėl nesuteikto mokslo daktaro laipsnio gali būti teikiamas Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriui.</p>

Nr.	Dokumentas	Akademinio sąžiningumo užtikrinimas	Mokslo (meno) daktaro laipsnio atšaukimas	Skaidrumo užtikrinimas	Interesų konflikto vengimas	Apeliacijų galimybės užtikrinimas
7.	Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. rugsėjo 7 d. įsakymas Nr. V-1341 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. gegužės 18 d. įsakymo Nr. V-739 „Dėl Mokslo doktorantūros nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, galioja nuo 2020-09-08, TAR, 2020-09-07, Nr. 18849.	–	–	–	–	–

Meno doktorantūros nuostatai

8.	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugpjūčio 31 d. nutarimas Nr. 1263 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 31 d. nutarimo Nr. 2100 „Dėl Meno aspirantūros nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, galioja nuo 2010-09-15 iki 2017-04-28, Valstybės žinios, 2010-09-07, Nr. 105-5430.	43. <...> Nustačius mokslinio nesąžiningumo faktą (plagiatą ir panašiai), meno projektas negali būti ginamas, o jau suteiktas meno daktaro laipsnis jį suteikusių universiteto doktorantūros komiteto sprendimu panaikinamas.	52. Meno daktaro laipsnį suteikęs universitetas gali atšaukti sprendimą suteikti šį laipsnį, jeigu: 52.1. nustatomas meninio ir mokslinio nesąžiningumo faktas; 52.2. meno daktaro laipsnis suteiktas šiurkščiai pažeidus Nuostatus. 53. Meno daktaro laipsnį suteikęs universitetas atšaukia sprendimą suteikti šį laipsnį, jeigu akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius priima tai padaryti įpareigojantį sprendimą.	14. <...> Į doktorantūrą priimama atviro konkurso būdu.	22. Doktorantūros reglamente turi būti nustatyta: <...> 22.11. interesų konflikto aiškinytas ir jo sprendimo tvarka <...>. 35. <...> Ne mažiau kaip vienas gynimo tarybos narys turi būti iš giminingą doktorantūrą vykdančios užsienio institucijos. Vienas iš kūrybinio projekto gynimo tarybos narių gali būti tarptautinį pripažinimą pelnęs menininkas ne iš doktorantūrą vykdančio universiteto (universitetų). Gynimo tarybos nariai turi atitikti kvalifikacinius reikalavimus, keliamus asmenims, siekiantiems eiti profesoriaus pareigas. Tarp gynimo tarybos narių ir doktoranto, jo vadovo (-ų) ir recenzentų neturi kilti interesų konflikto. Kylantis konfliktas pirmiausia turi būti išnagrinėtas universitete, kuriame ginamas meno projektas. Konfliktas, kurio nepavyksta išspręsti universitete reglamento nustatyta tvarka, sprendžiamas teisės aktų nustatyta tvarka.	51. Apeliacija dėl nesuteikto meno daktaro laipsnio nagrinėjama doktorantūros teisę turinčiame universitete (-uose) doktorantūros reglamento nustatyta tvarka. Teisės aktų nustatyta tvarka skundas dėl nesuteikto meno daktaro laipsnio gali būti teikiamas akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriui.
----	---	--	--	--	--	---

Nr.	Dokumentas	Akademinio sąžiningumo užtikrinimas	Mokslo (meno) daktaro laipsnio atšaukimas	Skaidrumo užtikrinimas	Interesų konflikto vengimas	Apeliacijų galimybės užtikrinimas
9.	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 27 d. nutarimas Nr. 794 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 31 d. nutarimo Nr. 2100 „Dėl Meno doktorantūros nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, galioja nuo 2013-01-01 (Šis nutarimas, išskyrus 2 punktą, įsigalioja 2013 m. sausio 1 dieną) iki 2017-04-28, Valstybės žinios, 2012-07-04, Nr. 78-4058.	-	-	-	-	-
10.	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. vasario 8 d. įsakymas Nr. V-69 „Dėl Meno doktorantūros nuostatų patvirtinimo“, galioja nuo 2017-02-15, TAR, 2017-02-14, Nr. 2532.	46. <...> Nustačius mokslinio nesąžiningumo faktą (plagiatą ir panašiai), meno projektas negali būti ginamas, o jau suteiktas meno daktaro laipsnis jį suteikusių universiteto doktorantūros komiteto sprendimu panaikinamas.	55. Meno daktaro laipsnį suteikusi institucija gali atšaukti sprendimą suteikti šį laipsnį, jeigu: 55.1. nustatomas meninio ir mokslinio nesąžiningumo faktas; 55.2. meno daktaro laipsnis suteiktas šiurkščiai pažeidus Nuostatus. 56. Meno daktaro laipsnį suteikusi institucija atšaukia sprendimą suteikti šį laipsnį, jeigu akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius priima tai padaryti įpareigojantį sprendimą.	17. <...> Į doktorantūrą priimama atviro konkurso būdu.	25. Doktorantūros reglamente turi būti nustatyta: <...> 25.11. interesų konflikto aiškinimas ir jo sprendimo tvarka <...>. 38. <...> Ne mažiau kaip vienas gynimo tarybos narys turi būti iš giminingą doktorantūrą vykdančios užsienio institucijos. Vienas iš kūrybinio projekto gynimo tarybos narių gali būti tarptautinį pripažinimą pelnęs menininkas ne iš doktorantūrą vykdančios institucijos (institucijų). Gynimo tarybos nariai turi atitikti kvalifikacinius reikalavimus, keliamus asmenims, siekiantiems eiti profesoriaus pareigas. Tarp gynimo tarybos narių ir doktoranto, jo vadovo(-ų) ir recenzentų neturi kilti interesų konflikto.	54. Apeliacija dėl nesuteikto meno daktaro laipsnio nagrinėjama doktorantūros teisę turinčioje institucijoje (-jose) doktorantūros reglamento nustatyta tvarka. Skundas dėl nesuteikto meno daktaro laipsnio gali būti teikiamas Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriui.
11.	Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. sausio 24 d. įsakymas Nr. V-74 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2017 m. vasario 8 d. įsakymo Nr. V-69 „Dėl Meno doktorantūros nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, galioja nuo 2020-01-25, TAR, 2020-01-24, Nr. 1127.	46. <...> Nustačius mokslinio nesąžiningumo faktą, meno projektas negali būti ginamas, o jau suteiktas meno daktaro laipsnis jį suteikusių universiteto doktorantūros komiteto sprendimu panaikinamas.	55. Meno daktaro laipsnį suteikusi institucija gali atšaukti sprendimą suteikti šį laipsnį, jeigu: 55.1. nustatomas meninio ir (ar) mokslinio nesąžiningumo faktas; 55.2. meno daktaro laipsnis suteiktas šiurkščiai pažeidus Nuostatus.	17. <...> Į doktorantūrą priimama atviro konkurso būdu. 26. <...> Doktorantūros komiteto narys gali būti ne ilgiau kaip dvi 4 metų kadencijas iš eilės.	38. <...> Ne mažiau kaip vienas gynimo tarybos narys turi būti užsienio institucijos arba tarptautiniu lygiu pripažintas užsienio menininkas. <...> Tarp gynimo tarybos narių ir doktoranto, jo vadovo (-ų) ir recenzentų neturi kilti interesų konflikto. Interesų konfliktas turi būti apibrėžtas doktorantūros reglamente.	54. Apeliacija dėl nesuteikto meno daktaro laipsnio nagrinėjama doktorantūros teisę turinčioje institucijoje (-jose) doktorantūros reglamento nustatyta tvarka.

Nr.	Dokumentas	Akademinio sąžiningumo užtikrinimas	Mokslo (meno) daktaro laipsnio atšaukimas	Skaidrumo užtikrinimas	Interesų konflikto vengimas	Apeliacijų galimybės užtikrinimas
Doktorantūros teisės suteikimo tvarkos aprašas						
12.	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. birželio 3 d. įsakymas Nr. V-825 „Dėl Doktorantūros teisės suteikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, galioja nuo 2010-06-06 iki 2017-04-12, Valstybės žinios, 2010-06-05, Nr. 65-3261.	-	-	-	-	-
13.	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 28 d. įsakymas Nr. V-329 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2010 m. birželio 3 d. įsakymo Nr. V-825 „Dėl Doktorantūros teisės suteikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, galioja nuo 2011-03-09 iki 2017-04-12, Valstybės žinios, 2011-03-08, Nr. 29-1375.	-	-	-	-	-
14.	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. birželio 8 d. įsakymas Nr. V-1020 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2010 m. birželio 3 d. įsakymo Nr. V-825 „Dėl Doktorantūros teisės suteikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, galioja nuo 2011-06-19 iki 2017-04-12, Valstybės žinios, 2011-06-18, Nr. 74-3563.	-	-	-	-	-
15.	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013 m. rugsėjo 23 d. įsakymas Nr. V-881 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2010 m. birželio 3 d. įsakymo Nr. V-825 „Dėl Doktorantūros teisės suteikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ galioja nuo 2013-10-02 iki 2017-04-12, Valstybės žinios, 2013-10-01, Nr. 103-5083.	-	-	-	-	-

Nr.	Dokumentas	Akademinio sąžiningumo užtikrinimas	Mokslo (meno) daktaro laipsnio atšaukimas	Skaidrumo užtikrinimas	Interesų konflikto vengimas	Apeliacijų galimybės užtikrinimas
Meno doktorantūros teisės suteikimo tvarkos aprašas						
16.	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. rugsėjo 15 d. įsakymas Nr. V-1563 „Dėl Meno doktorantūros teisės suteikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, galioja nuo 2010-09-22 iki 2017-04-12, Valstybės žinios, 2010-09-21, Nr. 111-5673.	-	-	-	-	-
Mokslo doktorantūros teisei įgyti prašymų vertinimo tvarkos aprašas						
17.	Lietuvos mokslo tarybos 2010 m. gruodžio 6 d. nutarimas Nr. VII-53 „Dėl Mokslo doktorantūros teisei įgyti prašymų vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, galioja nuo 2010-12-12 iki 2018-01-04, Valstybės žinios, 2010-12-11, Nr. 145-7481.	-	-	-	-	-
18.	Lietuvos mokslo tarybos 2014 m. gruodžio 17 d. nutarimas Nr. VIII-32 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos 2010 m. gruodžio 6 d. nutarimo Nr. VII-53 „Dėl mokslo doktorantūros teisei įgyti prašymų vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, galioja nuo 2014-12-20 iki 2018-01-04, TAR, 2014-12-19, Nr. 20034.	-	-	-	-	-
19.	Lietuvos mokslo tarybos 2015 m. kovo 2 d. nutarimas Nr. VIII-38 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos 2014 m. gruodžio 17 d. nutarimo Nr. VIII-32 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos 2010 m. gruodžio 6 d. nutarimo Nr. VII-53 „Dėl mokslo doktorantūros teisei įgyti prašymų vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ papildymo“, galioja nuo 2015-03-05 iki 2018-01-04, TAR, 2015-03-04, Nr. 3335.	-	-	-	-	-

Nr.	Dokumentas	Akademinio sąžiningumo užtikrinimas	Mokslo (meno) daktaro laipsnio atšaukimas	Skaidrumo užtikrinimas	Interesų konflikto vengimas	Apeliacijų galimybės užtikrinimas
20.	Lietuvos mokslo tarybos 2017 m. balandžio 12 d. nutarimas Nr. VIII-7 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos 2010 m. gruodžio 6 d. nutarimo Nr. VII-53 „Dėl Mokslo doktorantūros teisei įgyti prašymų vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, galioja nuo 2017-04-19 iki 2018-01-04, TAR, 2017-04-18, Nr. 6454.	-	-	-	-	-
21.	Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2017 m. gruodžio 21 d. įsakymas Nr. V-339 „Dėl Mokslo doktorantūros teisei įgyti prašymų vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, galioja nuo 2018-01-04, TAR, 2018-01-03, Nr. 126.	-	-	-	-	-
22.	Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2018 m. spalio 24 d. įsakymas Nr. V-547 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2017 m. gruodžio 21 d. įsakymo Nr. V-339 „Dėl Mokslo doktorantūros teisei įgyti prašymų vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, galioja nuo 2018-10-25, TAR, 2018-10-24, Nr. 16577.	-	-	-	-	-
Meno doktorantūros vertinimo kriterijų ir tvarkos aprašas						
23.	Lietuvos mokslo tarybos 2010 m. gruodžio 6 d. nutarimas Nr. VII-54 „Dėl Meno doktorantūros vertinimo kriterijų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“, galioja nuo 2010-12-22 iki 2017-06-13, Valstybės žinios, 2010-12-21, Nr. 150-7707.	-	-	-	-	-
24.	Lietuvos mokslo tarybos 2017 m. birželio 8 d. nutarimas Nr. VIII-10 „Dėl Meno doktorantūros vertinimo kriterijų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“, galioja nuo 2017-06-13, TAR, 2017-06-12, Nr. 9848.	-	-	-	-	-

MOKSLO DOKTORANTŪROS ĮGYVENDINIMO IR VERTINIMO GALIMOS SAŠAJOS AKADEMINĖS ETIKOS ATŽVILGIU, 2020 M.

	Doktorantūros vertinamosios sritys**							
	Institucijos (-jų) potencialas vykdyti mokslo doktorantūros studijas	Doktorantūros reglamentas ir doktorantūros eigos administravimas			Doktorantūros komitetas ir jo veikla	Doktorantūros studijų ir mokslinių tyrimų vykdymas	Doktorantūros efektyvumas	
	n. d.	Akademinės etikos laikymasis doktorantūros studijose	Disertacijų gynimo tvarka	Apeliacijų, skundų nagrinėjimo tvarka ir praktika	Komiteto sudėtis, komiteto narių kaita, narių atitikties nustatytoms reikalavimams ir šios atitikties užtikrinimo praktika	Doktorantūros studijų programos ir doktorantūros tikslų dermė, studijų programos vykdymas	Neparengty ginti ir pateikty ginti, bet neparengty ginti disertacijų skaičius ir neparengtumo bei neapngintumo priežastys	Sprendimų dėl mokslo laipsnio suteikimo atšaukimai
Akademinės etikos užtikrinimas doktorantūroje*								
	Indėlio į DS pateiktas publikacijas nurodymas	+	+					
	Draudimas ginti DS, nustačius mokslinio nesąžiningumo faktą	+	+				+	
	Draudimas ginti DS apgintos DS mokslinių straipsnių rinkinio pagrindu	+	+				+	
	Bendrųjų gebėjimų, įskaitant etikos ir procedūrų bei autorių teisių srityje, ugdymas					+		
Mokslo (meno) daktaro laipsnių atšaukimas	Mokslo (meno) daktaro laipsnio atšaukimas, nustačius mokslinio (meninio) nesąžiningumo faktą	+						+
	Mokslo (meno) daktaro laipsnio atšaukimas kontrolieriaus sprendimu	+						+
	Mokslo (meno) daktaro laipsnio atšaukimas, likvidavus Instituciją	+						+
Skaidrumo užtikrinimas, interesų konflikto vengimas	Priėmimas į doktorantūrą atviro konkurso tvarka	+						
	Bent vieno nario iš užsienio Institucijos įtraukimas į GT	+	+					
	Interesų konflikto tarp GT narių ir disertanto (vadovo / konsultanto / recenzento) vengimas	+	+					
	Reikalavimas GT nariams neturėti bendrų publikacijų su disertantu (vadovu / konsultantu)	+	+					
	DK pirmininko kadencijų skaičiaus ribojimas	+				+		
Apeliacijos galimybės užtikrinimas	Apeliacijų dėl nesuteikto mokslo (meno) daktaro laipsnio nagrinėjimas DR nustatyta tvarka				+			
	Skundo kontrolieriui dėl nesuteikto mokslo (meno) daktaro laipsnio teikimo galimybė				+			

Santrumpos ir paaiškinimai: AEP – akademinė etika ir procedūros; kontrolierius – akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius; DK – doktorantūros komitetas; DR – doktorantūros reglamentas; DS – disertacija; GT – gynimo taryba; Institucija – universitetas (kartu su kitais universitetais ar mokslinių tyrimų institutais) vykdomas doktorantūrą; Taryba – Lietuvos mokslo taryba.

Šaltiniai: * Mokslo doktorantūros nuostatai (2020); ** Mokslo doktorantūros vertinimo tvarkos aprašas (2020). Pastaba: vertinamosiose srityse nurodyti tik akademinės etikos užtikrinimo atžvilgiu aktualūs vertinimo aspektai.

Apžvalga yra laisvai prieinama
Tarnybos interneto svetainėje
<https://etikostarnyba.lt>
(žr. Analitinės apžvalgos).

Citavimas:
Harvardo stilius

Ozolinčiūtė, E & Umbrasaitė, J 2022,
*Mokslo doktorantūros vertinimų 2014–2016 metais apžvalga
akademinės etikos požiūriu,*
Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyba, Vilnius.

Turint klausimų dėl apžvalgos ir (ar) jos naudojimo,
kreipkitės el. paštu info@etikostarnyba.lt
arba telefonu +370 694 43992